

ცრიბონა

გაზეთი „ცრიბონა“ ღირს
 თვიურად 200,000 მან.
 ცალკე ნომერი უფასოდ 10,000 მან.
 რედაქცია და კანტორა: ტფილისი, სახალხო ქუჩა, № 6
 ტელეფონი 10-34 — ფოსტის ყუთი, № 190.

განცხადებით:
 1 გვ. 20,000 მან. წინასწარ
 4 „ 10,000 „ „
 საშლ. მისამართი: ტფილისი, სახალხო ქუჩა, № 6
 1 გვ. 500,000 მან.
 4 „ 300,000 „

ყოველდღიური საბოლოო სალიკონო გამოცემა

„ცრიბონა“

1923 წლის იანვარის პირველიდან ივლისამდე ხელის მოწოდების დაგეგმვით და სახლში მიტანილი

თვიურად 200,000 მან.

ცალკე ნომრის ფასი 1923 წლის იანვრის პირველიდან უფასოდ 10,000 მან.

გაზეთს ჰყავს საკუთარი კორესპონდენტები: პეტროგრადში, მოსკოვში და საქართველოს მნიშვნელოვან დაზღვევაში. ხელის მოწოდება მიიღება ყოველდღე, გარდა უქმებისა გაზეთის კანტორაში: ტფილისი, სახალხო ქ. № 6. ტელეფონი—10-34 ფოსტის ყუთი № 190.

რუსთაველის თეატრი

კვირას 21 იანვარს

მზის დაბნელება საქართველოში

1-1

ოთხშაბათი, იანვარის 24-ს საღამოს 7 საათი

განათლებლის მუშაობა სახლში

შესახებ ლისინსკის მოხსენაობის ფიზიკურ აღზრდაზე.

275

მოქალაქენო!

ამიერ-კავკასიის სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკების საკავშირო საბჭოს ამა წლის 10 იანვრის დეკრეტით მთელს ამიერ-კავკასიაში შემოღებულია ერთიანი ფულის ნიშანი ე. ი. 1923 წლის 10 იანვრიდან ამიერ-კავკასიის ტერიტორიაზე შექმნილია ერთიანი ფულის სისტემა და გაუქმებულია ცალკე რესპუბლიკების დამოუკიდებელი ფულისა.

ახალი ერთიანი ფულის ნიშანი გამოშვებულია ამიერ-კავკასიაში ყველაზე უფრო მაღალ, ქართულ ბონის სურსის მიხედვით.

საქართველოს, ადგილობრივი და სომხეთის ფულის ნიშნებს ძალა და მსგელოლობა ექნებათ ორი თვის განმავლობაში, დღიდან ერთიანი ფულის ნიშნის გამოშვებისა ე. ი. 10 მარტამდე 1923 წლისა, მაშასადამე ორი თვის განმავლობაში ძველი ნიშნები უნდა იქმნენ გადაცვლილი ახალ ფულის ნიშანზე. გადაცვლის წარმოება შეიძლება ყველა ხაზინებში, სახალხო ბანკსა და მის განყოფილებებში; ამგვარად ყველა დაწესებულებებს და მოქალაქეთ სრული საშუალება ეძლევათ მათ განკარგულებაში მყოფ ადგილობრივი ნიშნები ახალ ფულზე გადასცვალი, მაშასადამე ბირჟების და სპეკულიანტების მიერ გავრცელებულ კორუმპციას, ახალ ნიშნის გამოშვებით ღირებულებას დაკარგავდა ძველი ნიშნები, — ნიადაგი ეცლება. ახალ ფულის ნიშნის შემოღება აუცილებელი პირობაა ჩვენი რესპუბლიკების სამეურნეო გაჯანსაღებისთვის და მათი მცხოვრებთა მდგომარეობის და ურთიერთობის დამოკიდებულების გასაუმჯობესებლად.

ამიერ-კავკასიის ფულის ნიშნების შემოღების საკმაო ისტორია აქვს. ჯერ კიდევ ამიერ-კავკასიის ფედერაციის დარღების დროს დადგინდა იქნა სამივე რესპუბლიკის ფინანსური გაერთიანება, მაგრამ ამ გადაწყვეტილების განხორციელებას დღემდე ხელი შეუშალეს ათასგვარი პირობებმა.

საბჭოთა რესპუბლიკების სამეურნეო განვითარება დაკავშირებით მოითხოვდა ფულის ნიშნების გაერთიანებასაც, რადგანაც ფულის საჭმის მოუწყვრებლობას არც-დარცა შეჭმუნდა მთელს ჩვენ ეკონომიურ ცხოვრებასა და საქმიანობაში.

ამიერ-კავკასიის ფარგლებში აღზე-მიცემობის და საქონლის გაცვლა-გამოცვლის წარმოება შეუძლებელი იყო საერთო ფულის ნიშნის უქონლობის გამო; ფართე კომერციული და საერთოდ ეკონომიური დამოკიდებულება ფრიად ბრკოლდებოდა ფულის სხვა და სხვა სისტემის გამო.

ამიერიდან ბოლო ედება ყველა ამ დაბრკოლებებს და ერთიანი ფულის ნიშნის შემოღებით მარტივდება და ადვილდება ეკონომიური ურთიერთობა და ერთიანი სამეურნეო გეგმის გატარება ცხოვრებაში.

მოქალაქენო!

ამ ორი თვის განმავლობაში ეცადეთ გადასცვალოთ თქვენს განკარგულებაში მყოფი ძველი ფულის ნიშნები ამიერ-კავკასიის გაერთიანებულ ფულის ნიშანზე და ამისთვის მიმართეთ რესპუბლიკის ყველა ხაზინებს, სახალხო და ბანკსა და მის განყოფილებებს. და აგრეთვე რესპუბლიკის ყველა ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორებს.

ამიერ-კავკასიის ფინანსკომის რწმუნებული საქართველოში

ბიბინიშვილი

18 იან. 1923 წ. ქალ. ტფილისი. № 277 1-1

დიდი პროცესის ტკივილები

დიდი პროცესი სოციალურ ცხოვრებაში დიდი ტკივილებით ხასიათდება. რთულ პოლიტიკურ მომენტს რთული შედეგები მოჰქვს ადამიანთა ყოველათვის. დიდი რევოლუციები და მოძრაობანი, ამავდროს დიდი ტანჯვისა და გაკირვების შემართანენი არიან.

იდეალური სიკეთე და იდეალური ბოროტება განყენებაში შეიძლება არსებობდეს, რეალობაში ერთმანეთთან გადახლართულია კარგი და უკლი, დადებითი და უარყოფითი, მისაღები და მიუღებელი.

რევოლუციითა ისტორია თუ იცნობს რევოლუციის მსახურებსა და მათთვის განწირულ პიროვნებათ, რომლებიც პიერისა, სენ-ჟუსტისა ან ვერნოსა, კონდორსესა და როლანის სახით, იგივე ისტორია მოწოდება პატარა კარიერისტთა მოღვაწეობისა რევოლუციისა სახელით, როგორც იყო ბარბერი და ფუსე. თუ ერთი მხრით საფრანგეთის რევოლუციის დიდ ისტორიულ მისიას ასრულებს კაცობრიობის ცხოვრებაში და ახალ ერას ქმნის, როგორც სოციალურ ისე აზროვნების სფეროში, მეორე მხრით იგი ტირანიულად ფეხ ქვეშ თელავს ადამიანის უფლებას, მასხარად აქცევს სამსჯავროსა და სასამართლოს და წმინდა იდეებით გატაცებული გილიოტინას აღმართავს უდანაშაულოთათვისაც კი.

განსმართლებანი ეროვნობებისა, ებრაელებისა, დანტონისტებისა და სხვათა, ეს ისტორიული ჯალათობაა, ყოველივე უფლებათა უარყოფა, ყოველგვარი კანონისა და წესობის გასახარება.

გინდა არ არ გინდა, მოგწონს არ მოგწონს, იბრძვი თუ იბრძვი, თავს ვერ დაახვევ დიდ სოციალურ კონფლიქტებს, რომლის მწვერვალზეზე თავისუფლების მებრძოლი სისხლით, იქნება დანაშაული.

რა თქმა უნდა ამით იმას კიდევ არ ვამბობთ, რომ ყოველგვარი მეთოდები ბრძოლისა გამართლებულ იყოს. დღევანი ყოველგვარი საშუალების გამოყენებისა მიზნის მიხედვისათვის, არსებითად ვე-ლურის დღევანი, ამორალური თავისი შინაარსით. ჩვენთვის სახელმძღვანელო მიღებული უნდა იყოს **აუცილებლად წინებრივი მიზნისათვის აუცილებელ საშუალებათა გამოყენება.**

ჩვენ ადამიანთა თანასწორიღებულებებისა და თანასწორუფლებიანობისაგან გამოვდივართ. ეს დებულება სრულიად არ არის მეტაფიზიკური ლაპარაკი მეთოდების კაბინეტურიდან გამოსული, ეს სოციალური ეთიკის აქსიომური დებულება ყველასათვის მისაღები და სახელმძღვანელო.

ბურჟუაზიაც ადამიანთა თანასწორუფლებიანობის იდეით გამოვიდა ისტორიის სარბიელზე. ბურჟუაზიის დროშაც იყო დროშა ინდივიდუალიზმისა, პიროვნების უფლებათა ბრძოლისა. ჩვენ უკვე ვიცით თუ როგორი როლი შეასრულა კაპიტალიზმა პიროვნების განთავისუფლების საქმეში. მან თავისუფლება მიანიჭა ხალხის უმრავლესობას უფლებრივად, მაგრამ მონობის ბორკილები გაუქმდა მას ქონებრივად. მუშის თავისუფლად შეუძლია თავისი სამუშაო ძალის გაყიდვა, მაგრამ თუ კაპიტალისტისათვის ხელსაყრელ პირობებში არ გაყიდის

უფარგისი საქონელი, აღებენ მალაზიებს, საქონლის გასაღებისათვის გვიხსნიან ბანკებს, საბანკო კანტორებს და ამგვარად ტყავს აძრობენ ჩვენს ხალხს. თუ ჩამდინად მავნე ელემენტებთან გვაქვს საქმე ეს თუნდაც იმ ისტორიებიდანაა გასაგები, რომელიც დაწერილია „სიბუნინის“ და „კოსმოსის“ გარშემო, და ეს ფორმები კი დანარჩენებში უფრო პატრონის ფორმებია! ეს უცხოეთის სპეკულიანტები შემოდიან დროებით, აკეთებენ თავიანთ საქმეს და მიდიან უკან, როგორც კი გაისკვლებენ ჯიბებს. არავითარი სასარგებლო საქმე არც ერთ მხვილ ვეროპოლ კაპიტალს არ დაუწყია ჩვენი თომცა მათ ამის მეტად სასარგებლო პირობა აქვთ და ჩვენ ვამტკიცებ, ხსენებული კაპიტალი ჩვენთვის სასარგებლო საქმეს არასოდეს არ დაიწყებს. აიღეთ თქვენ ტყვარჩელის მადლის საქმე და ევროპოლ კაპიტალისტების—„ილვას“, იტალიური დეგვაციის, იტალიური ბანკის და სხვების წინადადებები, თქვენ დაინახავთ, რომ უცხოელთა პროექტები ყოველად მიუღებელია, თან მათ საქმის დაწყების სათანადო სურვილიც არ აქვთ და გვიმტკიცებენ მხოლოდ იმას, რომ თანამედროვე მსოფლიოს პოლიტიკურ-ეკონომიურ პირობებში საზოგადოთ კერძო კაპიტალს შეუძლია თანამშრომლობა სპეკულიანტებში და არა დადებით მუშაობაში. კაპიტალიზმის კულტურული ისტორიული მისია წარსულს ეკუთვნის, კაპიტალიზმმა მასწავლებლობას და აღწერდლობას თავი გაანება და ის მხოლოდ სულთა მომრავ ადამიანს მავნეს, რომელსაც ცხოვრებაში დღემდე აქვს დათვლილი, ის მხოლოდ პარტიზანის როლს ასრულებს, მტაცებლობას ეწევა დაძვრის ყველგან, მხოლოდ სპეკულიანტებში ხედავს თავის სოციალურს. ასეთი დღეს კაპიტალიზმის არსებობის პირობები და ამიტომე, ჩვენთა უცხო კაპიტალი თუ იქნება ჩვენი კერძო კაპიტალი, ამ კაპიტალის საერთო ხასიათი და მიზანი არის და იქნება მხოლოდ სპეკულიანტური, უარყოფითი, მავნებელი.

რას აკეთებს ჩვენი ბურჟუაზია? რას ემსახურება იგი?—უმთავრესად სპეკულიანტის. ჩარობა არის უმთავრესი მემორავებული ძალა ჩვენი ვაჭრებისა და ამ მხრივ ესენი საესებო მავანან თავის ევროპოლ მომწვებს—ევროპის სპეკულიანტებს. არავითარი დიდი ეროვნული საქმის გაკეთება, რომელიმე დიდი წარმოების დაწყების სახით, ჩვენს ვაჭრებს არ ძალუბთ. ჩვენი დიდი ვაჭრები არსებითად ევროპის დიდი სპეკულიანტების პატარა ნოკრები არიან. „კოსმოსი“ ბერძენი ამერიკელი იმაშიმე და სხვები, რომელიც მილიონობით ლაპარაკობენ უბრალო კომივოთა ევროპის არიან საშუალო ევროპოლ ევროპების და ეს ევროპის ნოკრები, რომელიც ითვლებიან ჩვენს ვაჭრებში შეძლებულ პირებთ, განი შესძლებენ რისიმე შექმნას, ან გაკეთებას? ამათი ხელობა მუშის და გლეხის მიერ შექმნილი დიდძალს გასაღება, კომისიონერობაა, ჩარობა და მეგანშეობაა და ჩვენ ერთხელ და საუბრად უნდა გადავწყვიტოთ ერთი ძირითადი საკითხი, რომელიც სრულიად შესცვლის მუშათა მდგომარეობას ჩვენს რესპუბლიკაში: ამ ნოკრების იმედი ჩვენს ხალხს უღნავდაც არ უნდა მჭონდეს, ეს კომივოთაგორები და სპეკულიანტები ჩვენს ქვეყანას კი არ ააყვავებენ, არამედ დაამბობენ და საქმე მუშათა ინტერესების დამცველი მთავრობისა უნდა იყოს ამ ნოკრების სასახური კი არა, არამედ ამ ნოკრების ალაგება, მათი მოსპობა.

ჩვენი ქვეყნის უბედურება ამ ნოკრების, სპეკულიანტების თარეშობა. არსად ისე მძიმე ეკონომიური ცხოვრება არ არის, როგორ ჩვენში და ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ არსად ისეთი თავისუფლება არ აქვთ ჩარჩებს, როგორც საქართველოში. მუშათა კლასის მდგომარეობის გაუმჯობესება ყოველად შეუძლებელი იქნება ამ პარაზიტს არ მოუსპობთ, ეს ჩარობა პოლიტიკა და ჩარჩული ეკონომიური სისტემაა ის საძირკველი, რომელზედაც დამყარებულია მუშათა უბედურება, ხოლო ჩვენი მთავრობა ამ საძირკველს იმავრებს და ამტკიცებს შესუსტების და დანგრევის მავიერ.

ქართველი მუშა და სოციალიზმი

მუშათა საქმე

გაზ. „სახალხო საქმის“ პირველი ნომერი, ეხ. წ. 1923 წ. 1-1

ბებში სპეკულიანტთა საოკრად განვითარება და სრულიად დაუმსახურებლად მცირე ხნის განმავლობაში დიდძალი ქონებას იძენენ ხალხის ნაძირალა ელემენტები.

ჩვენ არ ვიცით არც ერთი დიდი ისეთი ქვეყანა, რომელსაც ჩვენი ქვეყნისათვის ის გამოგვაჩვენოს თავისი ყმათი ელემენტები. საქართველოს ისე განტყვეული აქვს ამ მხრივ სახელი, რომ ამერიკიდან, ინგლისიდან, საფრანგეთიდან, გერმანიიდან, იტალიიდან და თვით რუსეთიდანაც მოდიან ჩვენში სპეკულოზისათვის კაპიტალისტები, მოაქვთ ყოველად

ბებში სპეკულიანტთა საოკრად განვითარება და სრულიად დაუმსახურებლად მცირე ხნის განმავლობაში დიდძალი ქონებას იძენენ ხალხის ნაძირალა ელემენტები.

ჩვენ არ ვიცით არც ერთი დიდი ისეთი ქვეყანა, რომელსაც ჩვენი ქვეყნისათვის ის გამოგვაჩვენოს თავისი ყმათი ელემენტები. საქართველოს ისე განტყვეული აქვს ამ მხრივ სახელი, რომ ამერიკიდან, ინგლისიდან, საფრანგეთიდან, გერმანიიდან, იტალიიდან და თვით რუსეთიდანაც მოდიან ჩვენში სპეკულოზისათვის კაპიტალისტები, მოაქვთ ყოველად

სწორდება, ვაზები უკიდურესად იხე...

ტფილისში ყოფნის დროს ჩვენ გან...

როგორც ვიცით, ჩვენში მიღებულია...

არც ის არის ბუნებრივი, რომ კახეთ...

8 საგანაღებო მიზნით. ფშავლის...

სოფელი ლალისყურის მართალია სულ...

45 კომლი აღმოჩნდა: ბავშვი სამ...

ქართული წერა-კითხვა იციან: ბავ...

ქარაგვები 15 სულა; მორბილებმა...

საქართველოს სოც. საბჭო...

მთავრობის მოქალაქე და განაგებულებანი

საქართველოს სოც. საბჭო...

სოციალური დაზღვევისაგან თავის...

ამასთანვე საყოველთაო ცნობისა...

საქართველოს სოც. საბჭო...

სახალხო კომისართა საბჭოს...

ამიერ-კავკასიის სოც. საბჭო...

1922 წ. დეკემბრის 30.

სოციალური დაზღვევისაგან თავის...

სოციალური დაზღვევის ფონდის შე...

შენიშვნა: ვადაზე გაუღებელია გადასაბად...

ნარე სტორიდან, რომელსაც ზაფხულში...

როგორც ვიცით, ჩვენში მიღებულია...

ამიერ-კავკასიის სოც. საბჭო...

დეკემბრის 20-ს თარიღითა და 16 №-თ...

ბ.—პროფესიონალური კავშირის ის...

გ.—მოსწავლენი, რომელთა დამოუკი...

დ.—გალდასახადის გამგებნი სამ...

1) პროფესიონალური კავშირთა ის...

2) გლეხნი სოფლად და ქალაქად...

3) ყველა დანარჩენი მოქალაქენი სო...

საქართველოს სოც. საბჭო...

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია...

სახალხო კომისართა საბჭოს მდივან...

აღმკვეთი—მთავარი კომპოზიტორი...

საბინაო დეპარტამენტი...

უზნის კომისარიატიდან ანნა ბელიძის...

სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად...

სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად...